

STUDIJSKA KNJIZNICA

NA GRADU

2.9/94

62390 RAVNE NA KUROŠKEM

viharnik

GLASILO GOZDNEGA GOSPODARSTVA SLOVENJ GRADEC P.O.

VLOŽITE SVOJ CERTIFIKAT V GOZDNO GOSPODARSTVO

Postanite njegov lastnik

SPOŠTOVANI SODELAVCI IN UPOKOJENCI!

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec se je odločilo za notranje lastninjenje.

To pa pomeni 60% premoženja v lasti delničarjev, 40% premoženja pa postane last Skladov - 20% dobi Razvojni sklad, 10% Pokojninski sklad in 10% dobi Odškodninski sklad.

Predpogoj za notranje lastninjenje pa je, da z njim soglaša najmanj ena tretjina zaposlenih in da zaposleni, doslej zaposleni in upokojenci Gozdnega gospodarstva zberejo certifikatov najmanj za 20% vrednosti podjetja. Ta petina premoženja se razdeli za certifikate.

Če nam bo uspelo zbrati več certifikatov, imajo potem vsi za ta večji delež 50% popusta pri lastninjenju podjetja.

Po zakonu o lastninjenju bomo certifikate zamenjali za delnice. Vsi, ki boste sedaj vložili svoj certifikat v podjetje, boste postali njegov delničar. Imeli boste pravico upravljanja in preko upravnih organov delničarjev boste vplivali na razvoj in gospodarjenje podjetja.

Zaposleni boste s svojim certifikatom vplivali na delovna mesta in si zagotovili produktivno zaposlitev.

Upokojenci boste združeni v Klub upokojencev koroških gozdarjev zastopani v upravnih organih delničarjev in tako neposredno vplivali na podjetje.

Ponovno Vas bomo s pismom povabili, da sodelujete pri lastninjenju podjetja.

Z notranjim lastninjenjem bomo ohranili dosedaj ustvarjeno premoženje in ustvarili možnost za dobro gospodarjenje Gozdnega gospodarstva.

Postajamo trdno in zanesljivo ter zaupanja vredno podjetje oz. gospodarska družba, ki bo svojim bodočim delničarjem prinašala dobiček in ohranjala vrednost vložnega certifikata.

Ko pa bo Zakon to dovolil, boste svoje delnice lahko tudi prodali.

Zato Vas še enkrat vabimo, da vložite svoj certifikat v Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec.

Za vsa pojasnila se obrnite na naše strokovnjake, ki Vam bodo z veseljem odgovarjali na vprašanja.

Certifikate bomo zbirali na vseh gospodarskih obratih in upravi od 1. septembra 1994 naprej.

Hubert Dolinšek

POŽARNA OGROŽENOST GOZDOV NA GOZDNOGOSPODARSKEM OBMOČJU SLOVENJ GRADEC

V gozdnogospodarskem območju Slovenj Gradec, ki zajema v celoti občine Dravograd, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec ter zahodni del občine Radlje ob Dravi, je požarno močnejše ogroženih 10-15% oz. okrog 10.000 ha gozdov. To so borovi in toploljubni gozdovi listavcev, prisojna pobočja nad naselji, predeli,

kamor radi zahajajo izletniki in prirejajo piknike, nekateri predeli ob turističnih poteh. Med manj ogrožene predele, ki obsegajo, ca. 80% območja ali okrog 50000 ha gozdov, uvrščamo območje celkov, ki so ogroženi zaradi stalne prisotnosti ljudi in ponekod razširjene navade požiganja travnikov (trebljenja).

Analiza gozdnih požarov, ki smo jo izdelali za obdobje 1988-1993, nam daje nekatere informacije, ki nam služijo za načrtovanje varstva gozdov in za izvajanje preventivnih protipožarnih ukrepov.

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	Skupaj
Število požarov	2	6	6	2	2	6	24
Površina pogorišča, ha	0.26	3.05	3.85	0.07	1.50	1.52	10.31
Lastništvo gozda: - državni gozd	2	5	1	2	2	2	14
- zasebni gozd	-	1	5	-	-	4	10
Povzročitelj: - človek	2	5	5	2	2	5	21
- strela	-	-	-	-	-	1	1
- neznani	-	1	1	-	-	-	2

Večina požarov je bila v kritičnem pomladanskem obdobju, ki nastopi, ko skopni sneg in preden gozdovi ozelenijo.

V občini Slovenj Gradec je bilo 12 požarov, v občini Ravne na Koroškem 10, v občini Dravograd 3 in v občini Radlje ob Dravi 1.

Gornji pregled dopolnjujemo še s podatki o večjih požarih:

- 1958 leta je bil požar v bližini naselja Primož nad Vuzenico, v katerem je pogorelo 15 ha gospodarskega gozda. Nastal je zaradi požiganja pašnika.
- 1974 leta je bil požar v okolici Žerjava. Zgorelo je 175 ha varovalnih gozdov. Požar je nastal zaradi sežiganja v neposredni bližini gozda.

Škode kot posledica požara

Dokaj natančno je mogoče ovrednotiti stroške gašenja, že težje škode v gospodarskem gozdu, medtem ko škode v varovalnih gozdovih lahko le opišemo.

V požaru na Primožu so za gašenje porabili 420 dni, zgorelo je 110 m³ izdelanega lesa, na novo je bilo potrebno obnoviti in opraviti nego na 15 ha. Stroške lahko dokaj zanesljivo in natančno ocenimo in znašajo 13.887.500 SIT oz. na ha 925.000 SIT. Manj zanesljiva je ocena izgube prirastka zaradi predčasnega poseka gozda ter večjih stroškov sečnje in spravila. To škodo smo ocenili v višini 5.800.000 SIT oz. 386.000 SIT na ha. Ni pa mogoče oceniti, kakšna je škoda zaradi zmanjšanja plodnosti tal ali morebitnih erozijskih pojavov.

Škod, ki so nastale v požarih v okolici Žerjava leta 1974 in 1975 pa sploh ni mogoče oceniti.

Leta 1975 je pri gašenju sodelovalo okrog 6000 ljudi, uporabljali so gasilska letala, požar

in gašenje so nadzirali s helikopterji in letali aerokluba. Škode zaradi zmanjšanja prirastka je v primerjavi z drugimi škodami nepomembna. Po desetih letih so se nekateri deli pogorišča nekoliko obrastli, drugi pa so še bolj ogoledi.

Iz analiz lahko zaključimo predvsem naslednje:

- veliko večino požarov so povzročili z nepredvidnim (malomarnim) ravnanjem ljudje,
- gozdovi največje zagorijo v kritičnem obdobju preden ozelenijo kar traja okrog 14 dni do 1 mesec,
- v večini primerov so požari manjši, občasno pa nastanejo velikanski požari, ki jih je težko obvladati in so tudi škode ogromne,
- škod je več vrst, nekatere lahko skoraj v celoti ovrednotimo, nekaterih pa ne,
- povzročitelj požara, v večini primerov, škode ne bo mogel plačati, četudi bo zakon to zahteval.

Zaključki analiz nas opozarjajo na velike možnosti uspešnega preventivnega dela, ki mora biti intenzivno še zlasti v obdobju največje nevarnosti v zgodnji pomladi:

- opozorila javnosti o nevarnosti požarov (TV, radio, časopisi, šole, shodi i.pd.) in o posledicah za povzročitelja,
- dober pregled nad terenom, ki ga zagotavljajo naši delavci, obveščevalci - kmeti, športni letalci in drugi,
- organiziranje protipožarnih straž v najbolj ogroženih predelih in v kritičnem obdobju,
- vsakoletni dogovor o sodelovanju v ogroženih predelih med gasilci, gozdarji,

- policijo, šolami, inšpekcijskimi službami, krajevnimi skupnostmi,
- pripravljenost za hitro in učinkovito ukrepanje v slučaju požarov z izdelavo načrtov, organizacijskimi ukrepi, zagotavljanjem opreme in finančnih sredstev,
- usmerjanjem izletnikov v predele, ki so manj ogroženi.

K. Zagorc

POPRAVEK

V VIHARNIKU št. 8/94 smo objavili članek mag. Milana Vrčkovnika pod naslovom "Meso v naši prehrani". Pri prepisovanju sta nastali dve vsebinski napaki, ki jih popravljamo:

Stran 2, drugi stolpec, nad tabelo tretji odstavek je v stavku: Mnoge metabolične bolezni pri ljudeh so vezane na prehrano z veliko nezasičenimi maščobnimi kislinami. - napačno napisana beseda, ki je poudarjena. Stavek se pravilno glasi: Mnoge metabolične bolezni pri ljudeh so vezane na prehrano z veliko zasičenimi maščobnimi kislinami.

V prvem stolpcu pod tabelo v 3. odstavku je stavek: Tudi pri proizvodnji perutninskega mesa je dosežen velik napredek. - treba čitati: Tudi pri proizvodnji puranjskega mesa je dosežen velik napredek.

Bralcem se opravičujemo!

Uredništvo

GOZD IN LES V SLUŽBI OKOLJA

V okviru tradicionalnega 4. letnega sejma gozdarskih strojev in opreme v Münchnu je bil tudi 7. mednarodni kongres INTERFORST na temo "Gozd in les v službi okolja".

V treh kongrasnih dnevih so bila obravnavana tri različna področja, četrti dan pa je bil posvečen terenskemu ogledu oziroma ekskurziji.

Prvi dan je bil posvečen pogozdovanju. Od obstoja EU - Evropske unije se vsako leto povečujejo presežki prehrabnih proizvodov za 2%, medtem ko potrošnja raste le za 0,5% letno.

Pridelava lesa v EU in tudi Nemčiji je daleč izpod lastnih potreb. Zunanjetrgovinska bilanca za leto 1992 za Nemčijo kaže deficit 30 milijonov kubikov lesa in lesnih izdelkov. Pridelava lesa v EU pa pokriva samo polovico porabe. PO FAO prognozah bo poraba lesa rasla po 2 % stopnji.

Upoštevat moramo še, da bodo naše rezerve fosilnih goriv izčrpane proti koncu prihodnjega stoletja.

Ob upoštevanju teh dejstev je pogozdovanje opuščanih kmetijskih zemljišč zelo razumna ekonomska rešitev za lastnika zemljišča. Tudi z narodnogospodarskega in globalnega vidika je to nujna rešitev (je to nujna).

Priljubljeni referati so obravnavali:

W Grobl:	Agrarni in okoljepolitični pomen pogozditev
J. Gardiner:	Rastiščem prilagojene tehnike pogozdovanja v Severni Evropi
W. Hartung:	Tehnika pogozdovanja

Drugi dan kongresa je bil posvečen sonaravnemu gospodarjenju z gozdovi in moderni gozdarski tehniki.

Jedro obravnave gozda v ekološkem in ekonomskem smislu je v razumevanju narave gozda kot ekosistema (ali narave gozdnega ekosistema). Gospodarske koristi so zagotovljene samo, če se ohranja istočasno tudi ekološka stabilnost. K temu nas zavezuje dolga življenjska doba dreves, nepredvidljiva bodočnost in omejene možnosti, temeljne soodvisnosti med rastiščem in gozdno biocenozo - vse to pa ni mogoče nadomestiti s tehniko. Vsestranske koristi iz gozda kot ekosistema je možno trajno zagotoviti le v sodelovanju z naravo in ne z

delom proti njej. Na tem temelji sonaravno gospodarjenje, ki s pomočjo ekološko utemeljenih postopkov dosega cilje ne le na ekonomskem področju.

Referati na temo:

P. Weidenbach:	Kaj razumemo pod sonaravno gospodarjenje z gozdovi
G. Schreyer:	Gospodarski vidiki sonaravnega gospodarjenja z gozdovi
H. Löffler:	Možnosti in omejitve moderne tehnike

Rizična stabilnost današnjih gozdov in čisto kritične ekološke in ekonomske razmere, nas vodijo k drugačnim odnosom biološke in tehnične racionalizacije. Pa tudi k sonaravnim oz. naravi bližnjim gozdnogojitvenim ukrepom in dolgoročno tudi k spremenjenim gozdnim strukturam.

Tretji dan kongresa je bil namenjen temi: Uporaba lesa v službi okolja.

Spoznanje, da družba pretirano izrablja oz. izkorišča neobnovljive vire in s tem ogroža svoje temelje, zahteva spremembo našega

načina mišljenja. Pri tem je nujno potrebno povezati ekološke in ekonomske cilje. Les, kot trajno obnovljivi vir, ki veže CO₂ in zahteva malo energije pri obdelavi, nazadnje pa pri kurjenju sprošča zelo malo SO₂. Zaradi tega igra pomembno vlogo v ekonomskem krogotoku. Les pridobiva na pomenu kot surovina za predelavo in kot gradbeni material. Žal pa v javnosti ti ekološko utemeljeni razlogi za boljše gospodarjenje z gozdovi in večjo porabo lesa še vedno niso dovolj priznani.

Kongres je posebej poudaril pozitivne argumente za gozd in les, za njegovo predelavo in vsestransko večjo porabo. Pokazal pa je tudi probleme, ki jih mora gozdno gospodarstvo in lesna predelava skupaj rešiti.

Poudarjena je bila odgovornost za boljše gospodarjenje z gozdovi in večjo porabo in vsestransko uporabo lesa in s tem odgovornost do našega okolja.

Z referati in razpravami so sodelovali predstavniki raziskovalnih inštitutov, gozdarski politiki, zastopniki žagarske, papirne in industrije lesnih tvariv ter energetiki, ki so prikazali možnosti gospodarne pridelave, predelave in uporabe lesa.

Hubert Dolinšek

Gozd in jaz

Takoj za našo hišo je gozd.

Kadar se hočem razgibati, mi ni treba daleč. Po strmem hribu pridem do vrha. Tla so pokrita s smrekovimi in borovimi iglicami, zato je hoja zelo naporna, saj ves čas drsi, toda to je koristno za zdravje. Na vrhu sedem in potipam mah. Mehak je kot zajčji kožušček. Nato se ozrem v borove veje, kjer je ptičje gnezdo. Tam je ptica krmila mladičke.

Od suhega debla se odlomi košček lubja, pod njim pa so mravlje, ki hitijo reševati jajčeca. Potem grem malo naokoli in opazujem grmovje. Ko se vrnem do mravljišča, ni tam nobene mravlje več.

Gozd je naše največje bogastvo. Sovražim vsakega, ki ga uničuje.

Matic Štumberger, 5. r. OŠ Pameče

Aleš Korošec, 4. a Druga OŠ Slovenj Gradec

Letni kongres **PROSILVE** v Veliki Britaniji od 25. do 29. junija 1994

PROSILVA - evropsko združenje za sonaravno gospodarjenje z gozdovi je bilo ustanovljeno leta 1989 v Sloveniji. Pri ustanovitvi je sodelovalo deset držav, danes pa je včlanjenih že 24 držav.

38 udeležencev je obravnavalo vprašanja sonaravnega gospodarjenja z gozdovi, razvoj in širjenje ideje in pridobivanje novih držav članic. Obravnavali smo še organizacijska vprašanja.

Pri terenskem delu kongresa smo obiskali gozdna področja jugozahodne Anglije, zahodnega in severozahodnega WALES. Iz Slovenije sva se kongresa udeležila s prof. dr. Dušanom Mlinškom.

Nekaj zanimivosti gozdarstva Velike Britanije:

Na začetku stoletja je imela Velika Britanija manj kot 5 % gozdnatost. Večina so bili srednji gozdovi panjevecev in semenecv.

1919 je bila osnovana "FORESTRY COMMISSION" - gozdarska organizacija, ki je imela nalogo povečati površino gozdov, razviti raziskovalno delo, pospeševati gozdarsko svetovanje in kontrolirati proizvodnjo lesa v privatnih gozdovih. Do danes se je površina gozdov podvojila in se še povečuje. Nastali so novi gozdovi, pri tem pa je prevladovala sitka (*Picea sitchensis*), vrsta smreke, ki tvori danes hrbtnico britanskega gozdarstva.

Klima je oceanska s hladnimi poletji in milimi zimami z obilnimi močnimi vetrovi na zahodu in severu dežele.

Naravna gozdna meja leži na višini 800 m, na zelo eksponiranih legah, na zahodu in severu Škotske pa se spusti tudi do morja.

Visoka zračna vlaga in dolgi poletni dnevi omogočajo kljub stalni oblačnosti dobro priraščanje drevja.

Velik problem mnogih področij so vetrolomi.

Živalski svet domačih vrst je ubožen. Divje svinje so iztregili že pred več stoletji. Tudi zadnji volkovi so izginili na začetku 18. stoletja.

Naselili pa so manj zaželene vrste - pred 2000 leti kunce, nato še sivo veverico iz Severne Amerike in tudi različne vrste jelenov. Damjak je bil v 17. in 18. stoletju naseljen v živalskih parkih, nato pa se je širil na deželo.

Velika Britanija ima tako zelo nenaravne populacije drevesnih in živalskih vrst. Kmetje niso vezani na gozd in nimajo gozdarske tradicije. Glavna naloga gozdarjev je bila pozozdovanje oz. snovanje novih gozdov.

Velika Britanija je gosto naseljena, zato je vedno več pomislekov proti velikopovršinskim gozdnim nasadom in golosekom, ki spreminjajo krajinsko podobo in vplivajo na vodozbirna območja.

V zadnjih letih se tudi v Veliki Britaniji širi ideja sonaravnega gospodarjenja z gozdovi. Videli smo že prve zametke takih sestojev. Tu pospešujejo domače drevesne vrste - posebej listnate.

Letošnji obisk gozdarskih strokovnjakov in letni kongres Prosilve bo gotovo prispeval k hitrejšemu razvoju sonaravnega gospodarjenja z gozdovi Velike Britanije.

Hubert Dolinšek

GOZD

Gozd je zibelka živali in rastlin. Z gozdom smo povezani vsi. Tudi ljudje. In vendar ga tako zavestno uničujemo s plini in drugimi odpadki. Če ne bi bilo gozda, ne bi bilo tudi nas. Če bo šlo tako naprej, gozda čez tisoč let več ne bo. Zdaj si pravimo: "Pa kaj potem, nas takrat tako ali tako več ne bo." To je že res, ampak takrat bodo živeli drugi ljudje in kmalu zatem, ko bo izginilo zadnje drevo, bodo začeli izginjati tudi ljudje. Zakaj torej ne ustavimo tega uničevanja? Potrebno bi bilo le malo truda in spet bi lahko zadihali svež in bolj čist zrak. Ljudje, zakaj ne razmislite o tem? Zakaj še vedno delate napake, ki vas bodo drago stale? Upam, da ne bom tak, saj imam rad naravo in gozd.

Matic Večko, 5.b.

OŠ Šentjanž pri Dravogradu

Sonaravno ravnanje z gozdom

Ideja o sonaravnem ravnanju z gozdom je živa že dolgo. Porodila se je kot odpor proti gospodarjenju z gozdom po principih tako imenovanje obvladane narave, ko z gozdom ravnamo kot z njivo: sadimo, trebimo in sekamo. Dolgotrajni razvoj gozda takega ravnanja ne prenese. Velike škode, ki smo jim priča v večini evropskih gozdov v zadnjih 30. letih: sušenje jelke, holandska bolezen bresta, kostanjev rak, so te drevesne vrste močno prizadele in še posebej v zadnjih 10. letih: umiranje gozdov, veliki vetrolomi in snegolomi, masovni pojav lubadarjev, veliki požari, so potrdili, da gozd ne prenese "poljedelskega koncepta gospodarjenja".

Gozdarska znanost in praksa sta v sonaravnem ravnanju z gozdovi našla odgovor na veliko ogroženost in naraščajoče družbene potrebe do gozdov. Načela sonaravnega gospodarjenja z gozdom so se razvijala s študijem zakonitosti v naravnih gozdovih (pragozdovi, gozdni rezervati). Narava z nenehnim eksperimentom izbira najboljše kombinacije med vrstami in ohranja najbolj odporne in prilagodljive osebkke. Sonaravno gospodarjenje prevzema izkušnje narave in jih dopolnjuje z ukrepi, s katerimi zagotavlja izpolnjevanje posebnih potreb družbe, še zlasti je v ospredju zagotavljanje ekonomičnosti gospodarjenja z gozdovi.

Sonaravno gospodarjenje z gozdovi je zasnovano predvsem na naslednjih postavkah:

- na znanju in pripravljenosti za takšno delo z gozdom,
- ekološkem gledanju na gozd in doslednem upoštevanju ekoloških zakonitosti (upoštevanju vseh ekosistemov in njihovih razvojnih potreb in medsebojni uravnoteženosti),
- naravni obnovi,
- negi,
- naravni sestavi deležev drevesnih vrst,
- vertikalni in horizontalni razčlenjenosti sestojne zgradbe,
- visoki količini ustrezne biomase (ne le biomase smrek in srmjadi),
- drevesnem gospodarjenju,
- načrtnem puščanju posameznih dreves, ki so gnezdišča ptic in sušic,
- prepovedi uporabe kemičnih sredstev v gozdovih, razen v izjemnih primerih,
- in drugimi ukrepi.

S sonaravnim ravnanjem z gozdom ohranjamo gozd kot ekosistem- življenjski prostor vseh njegovih avtohtonih prebivalcev in s tem zagotavljamo plodnost rastišč in sestojev. Krepimo njegovo odpornost in s tem zagotavljamo biološko in mehansko stabilnost, kar je pogoj za obstoj gozda in zagotavljanje njegovih funkcij, še zlasti so v ospredju zaščita pred plazovi in hudourniki ter neprekinjena oskrba s kvalitetno pitno in tehnološko vodo. Z naravnim pomlajevanjem, nego vseh razvojnih faz, drevesnim gospodarjenjem, veliko količino biomase, stabilnim gozdnim robom in drugimi ukrepi, dosegamo sočasno večjo stabilnost, ekonomske učinke in zagotavljamo druge funkcije. V nasprotju z idejo je načrtno odstranjevanje listavcev ali celo nosilcev funkcij (najlepših, najbolj vitalnih in debelih dreves) in premočno znižanje lesne zaloge, pa tudi pospeševanje ene ali več vrst divjadi, če številčnost ni usklajena s prehrabnemi zmnožnostmi gozda ali z zatrtjem njihovih naravnih sovražnikov.

Sonaravno gospodarjenje zahteva znanje, načrtno delo, upoštevanje vseh navedenih principov pri izvajanju ukrepov in sodelovanje lastnika gozda. Predvsem se mi zdi potrebno opozoriti na doslednost in trajnost pri izvajanju ukrepov sonaravnega gospodarjenja. Tudi ni mogoče govoriti o sonaravnem ravnanju z gozdovi, ne da bi zanje imeli izdelane gozdnogojitvene načrte in z njihovo pomočjo spremljali reakcije gozda na opravljene ukrepe in njihov razvoj. Sonaravno gospodarjenje je nepretrgan proces učenja, v katerega morata biti vključena strokovnjak in lastnik gozda.

K. Zagorc

KAKO NA KMETIJI PRIDELATI DOVOLJ DODATNE KRME

V naših krajih pridelovanje poljščin in okopavin zaradi neugodnih naravnih pogojev ni razširjeno. Tako se njivske površine iz leta v leto krčijo na račun travnikov in pašnikov. Zaradi težke obdelave in skromnih pridelkov žit pri kmetovalcih upada navdušenje za setev in pridelavo teh kmetijskih kultur.

V zadnjih letih, ko nas v poletnih mesecih pesti suša, pa postaja pridelovanje žitaric in živinske krme na njivah zopet zanimivo. Žal, pa je skoraj na vseh njivah vpeljano le pridelovanje glavnega posevka. Po žetvi navadno strnišče sameva do prihodnje pomladi, ko njivo preorjemo in posejemo z novo kmetijsko kulturo. To pa pomeni na eni strani veliko gospodarsko škodo, saj s takim načinom kmetovanja izgubimo en pridelek in kar je še slabše pa je to, da ostane njiva po žetvi gola in s tem podvržena sončni pripeki in eroziji. Zaradi tega se v tleh poslabšajo mikrobiološki, kemični in fizikalni procesi.

Zato je potrebno sprejeti splošno pravilo, da nobena njiva po žetvi ne sme ostati prazna.

Z vključevanjem krmnih dosevkov v njivski kolobar zemljo vse leto obrašča rastlinje, s tem pa preprečimo propadanje rodovitnosti. Zemlja se godi, hranilne snovi se iz tal manj izpirajo, korenine rahljajo podtalje in ostanki se spreminjajo v humus.

S krmnimi dosevki dosežemo večje pridelke na leto in s tem lahko tudi povečamo stalež goveje živine. S podorom dosevkov pa nadomeščamo gnojilne z organskimi gnojili.

Poznamo tri vrste krmnih dosevkov:

- prezimni krmni dosevki so krmne poljščine, ki jih sejemo zgodaj jeseni, po spravilu poznih glavnih posevkov (krompir, silažna koruza, itd.). Sejemo jih od avgusta do septembra, krmo pa pospravljamo od sredine aprila do sredine maja prihodnjega leta (krmna repica, inkarnatka, rž za klajo, oziroma grašica, itn.).
- naknadne ali sekundarne krmne dosevke sejemo na njive po spravilu prezimnih krmnih dosevkov konec maja. Za krmo jih spravljamo čez poletje ali jeseni (silažna koruza, krmni ohrovt, mnogocvetna ljujka, itn.).
- strniščne krmne dosevke sejemo po žitnem strnišču ali po izkopu zgodnjega krompirja sredi poletja. Pridelke pospravimo za krmo še isto jesen (jara krmna ogrščica, strniščna repa, pitnik, itn.).

Izbira krmnih dosevkov

S pridelovanjem krmnih dosevkov želimo obdržati krmjenje živine s presno krmo do pozne jeseni. Predvsem s to krmo dosežemo veliko beljakovin in drugih hranilnih snovi.

Pri izbiri moramo upoštevati rastne razmere na določenem območju, odpornost proti mrazu in suši, kolobar in lastnosti glavnega posevka.

Zelo pomembno je, da upoštevamo tudi časovni vrstni red krmnih dosevkov, kar imenujemo krmni trak ali zeleni konvejer.

Prezimni krmni dosevki

Prezimni krmni dosevki so zelo zanesljiv način pridelovanja krme za govejo živino. V času rasti (od jeseni do spomladi) je v tleh dovolj vlage, rastline pa tudi brez škode dobro prenašajo zimski mraz. Krmna vrednost je odlična, saj rastline vsebujejo veliko hranilnih snovi, predvsem beljakovin.

Od prezimnih dosevkov priporočamo inkarnatko, krmno ogrščico, grašljinko, repico, ržigo in rž.

Za košnjo spomladi je najprej godna repica, sledijo ji ogrščica, rž, ržiga, grašljinka in inkarnatka.

Prezimna krmna dosevka je potrebno oskrbeti z gnojili. Priporočamo uporabo organskih gnojil (gnojevka, hlevski gnoj) kot založno gnojenje za glavni posevek spomladi (npr. krompir). Ob setvi prezimnih dosevkov na brazdo potrosimo NPK gnojila z nizkim odstotkom dušika (npr. 400 kg/ha NPK 9:18:18). Spomladi pa je potrebno dognojiti z dušičnimi gnojili (80 do 100 kg dušika po 1 ha), sicer bo v krmi malo beljakovin. Predvsem je to pomembno pri setvi trav in križnic.

Pred setvijo prezimnih dosevkov posebno rži in inkarnatke mora biti zemlja dobro uležana, da povečamo odpornost dosevka proti zimski pezebi.

Vse prezimne dosevke sejemo v goste vrste, enako kot žita. Drobnozrnato seme (inkarnatka, ljujka, repica, ogrščica) sme priti zelo plitvo v zemljo (1 cm globoko). Zato mora biti njiva skrbno pripravljena. Rž in grašico sejemo nekoliko globlje (2 do 3 cm).

Vrsta	Čas setve	Količina semena kg/ha	Spravilo
krmna repica	avgust	12 do 15	april
krmna ogrščica	september	15 do 20	april
rž za klajo	september	200 do 230	april, maj
ržiga	september	50 rž in 80 grašice	april, maj
grašljinka	september	30 oz. grašč. in 20 inkar. in 15 mn. ljujke	maj
mnogocvetna ljujka	od julija	30 do 50	že jeseni

Naknadni (spomladanski) krmni dosevki

Naknadne posevke sejemo spomladi za glavnimi posevki, oziroma za prezimnimi dosevki. Sejemo od konca aprila do sredine junija. Pridelek pa porabimo čez poletje ali jeseni.

Kot naknadni posevek lahko sejemo tudi številne krmne poljščine, ki jih sicer pridelujemo kot glavni posevek. To so zlasti: silažna koruza, perzijska detelja, aleksandrijska detelja, krmni bob in podobno.

Pri nas pogosto sejemo mešanico ovsu in jare grašice z imenom ovsiga. Sejemo jo čimbolj zgodaj spomladi (že v marcu), pridelek pa pokrmimo proti koncu junija.

Med pomembne naknadne posevke uvrščamo tudi krmni ohrovt. Rastlina daje jeseni obilne pridelke, bogate na beljakovinah. Krmni ohrovt je zelo odporen proti nizkim temperaturam in brez poškodb prenese tudi temperature -15°C. Zato ga jeseni lahko pustimo dolgo na njivi. Za zeleno krmljenje ga spravljamo do konca novembra.

Krmni ohrovt vsebuje več prebavljivih beljakovin kot katerakoli druga neleguminoza. Vsebuje tudi precej škrobnih vrednosti. To pomeni, da je kvalitetna krma, predvsem pa je pomembno to, da s to krmo podaljšamo krmljenje z zeleno krmo v zimo.

Poleg visoke hranilne vrednosti pa ima krmni ohrovt še meliorativni pomen, saj njivo razpleveli in jo napravi godno za spomladansko setev glavnega posevka (krompir, koruza, itn.). Krmni ohrovt zahteva gnojenje predvsem z dušikom (160 do 200 kg N/ha). Po hektarju posejemo po 5 kg semena do globine 1 cm. Proti bolhačem, ki se radi pojavijo zlasti v suhem vremenu, škropimo z insekticidi, npr. z elocronom, ali sevinom P-6.

Strniščni krmni dosevki

Te posevke sejemo na strnišče takoj po žetvi glavnega posevka. Že uvodoma smo poudarili, da se na goli njivi, brez rastlin zelo poslabšajo biološki, kemični in fizikalni procesi. Zemlja postane nestrukturana s slabim mikrobiološkim delovanjem in s tem manj rodovitna. Posledice se kažejo pri setvi glavnega posevka, ko so pridelki za nekaj odstotkov nižji. Zato velja pravilo, da je potrebno vsa strnišča takoj obdelati (plitvo oranje, krožna brana) in njivo zasejati s strniščnimi dosevki. S tem na eni strani zemljo zavarujemo pred propadanjem, hkrati pa ob dobri agrotehniko pridelamo prav veliko krme.

Izbira semena je pestra. Navadno se odločamo za setev ovsige, jare grašice, krmnega ohrovtu, strniščne repe, razne korenovke, itn. Sejemo pa lahko tudi mnogocvetno ljujko, ki daje že jeseni en odkos in zgodaj spomladi prvo svežo krmo.

Kot strniščni posevek lahko sejemo tudi koruzo za klajo (pitnik), ki ga pokrmimo izključno kot zeleno krmo.

S setvijo krmnih dosevkov lahko na kmetiji občutno povečamo zalogo živinske krme in s tem zmanjšamo potrebe po dragih močnih krmilih. Ker so te rastline bogate z beljakovinami, je to primerna krma za prehrano molznih krav pa tudi neprežvekovalcev. S strokovnim in preiščanim vključevanjem krmnih dosevkov v njivski kolobar bomo tako ohranili naše njive rodovite, za našo živino pa bomo pridelali kvalitetno in poceni krmo. Ta pa mora biti osnovni smoter vsake napredne kmetije.

mag. Jože Pratnekar

OB KOŠNJI PRI HRIBERNIKU

Da bo pozimi dovolj klaje, je treba pokositi bregovje, in kamor ne morejo stroji, lahko še vedno stopijo ljudje. Delo je hitro opravljeno, če se v strmine zakadi takšna skupina ljudi, kot jo vidite na fotografiji
Foto: Ludvik Mori

Bisernoporočenca Frančiška in Mihael Doler

BISERNA POROKA PRI MEŽNERJEVIH

Biserno poroko, 60 let skupnega zakonskega življenja dočakajo le redki zakonski pari. To je lep in častljiv življenski dogodek, dočakala in praznovala pa sta ga 82-letna Frančiška in 86-letni Mihael Doler iz Sv. Danijela nad Trbonjami. V Ravnah na Koroškem sta Frančiška in Mihael sklenila zakonsko zvezo in si drug drugemu podala roki. Od takrat je minilo 60 let zvestobe in trpljenja, ki sta ga ob razumevanju in nesebični pomoči delila drug drugemu.

Na Mežnerjevi kmetiji sta si uredila topel družinski dom, v katerem se je rodilo devet otrok, danes pa jih živi še šest; Marija, Štefka, Miha, Jožek, Erna in Anica.

Čeprav je bilo treba skrbeti za številno družino na Mežnerjevi kmetiji, sta to Frančiška in Mihael zmogla. Delala in garala sta v strminah pri Sv. Danijelu. Nikoli in nikdar za njiju ni bilo življenje težko, zato se danes lahko pohvalita, da sta pri svojih letih še vedno zdrava in čila.

Naši jubilariti

Meseca septembra praznujejo

20 LET DELA

Milan Antolič,

Zavod za gozdove

30 LET DELA

Albert VERČKOVNIK,

TIS Pameče

Rudi MLINŠEK,

GO Mislinja

Ko jesen življenja preživljata na Mežnerjevi kmetiji, še vedno rada postorita najnujnejša dela, Frančiška še vedno rada kuha, Mihael pa rad pogleda po polju ali pa vzame koso in še pokosi kakšen strmi rob travnika. Najbolj pa sta vesela, ko ju pride obiskat 16 vnukov in 19 pravnukov. Frančiški in Mihaelu Doler želimo ob biserni poroki vse lepo, posebno pa zdravja z željo, da bi dočakala diamantno poroko.

F.J.

60 let MIRKA ČAPELNIKA iz Kota pod Uršljo goro

Pred kratkim je praznoval svoj okrogli jubilej Mirko ČAPELNIK iz Kota 14 pri Prevaljah, znan mizar - samouk.

Minilo je 60 let od njegovega rojstva. Rodil se je pod vnožjem Pece v številni gozdarjevi družini, ki je štela že pol ducata otrok. Rojenice mu niso naklonile, da bi rasel med svojimi brati in sestro v domači hiši. Vzela so mu očeta, gozdarja, ko bilo je Mirku šele 5 mesecev. Postal je breme vdovi materi s številnimi nepreskrbljenimi usti. Komaj 5 mesečnega Mirka je mati prinesla svoji sestri v Kot pod Uršljo goro, da bi lažje preživela ostale otroke.

Tudi pri teti, kjer je odraščal, je manjkalo kruha za lačna usta, zato je moral Mirko, oziroma Fric; tako ga kličejo še danes, s petnajstimi leti poprijeti za delo. Skupaj s krušnim očetom je delal v gozdu okrog Uršlje gore. Zato za šolanje ni bilo ne časa ne denarja. Zgodaj si je Mirko ustvaril družino in postavil lasten dom. Slabe plače in družina ga je silila k dodatnemu zaslužku. Kljub slabemu zdravju mu je uspelo vzgojiti tri otroke, kateri pa so že odleteli iz gnezda. Ostal je sam s vojo ženo Slavko, vendar kljub upokojitvi nikdar ne počiva. Kot mizar samouk je znan daleč naokrog. Njegove delovne roke in ljubezen do lesa,

so olupšale prenekateri koroški dom. Od Črne do Slovenj Gradca pa od Uršlje gore do Strojne so ga vodile njegove poti.

Les, gozdovi, ki so mu bili v mladosti sovražni, so postali njegovi zavezniki. Smreke, bori, macesni in bukve ter divjad med njimi so njegovi spremljevalci in prijatelji skozi 60 let

življenja, lov in lovski prijatelji pa so mu v veselje.

Vsi navzoči ob slavu tega jubileja pri kmetu p.d. "POGAČU" na Dolgi brdi so mu zaželeli, da bi še veliko let užival sadove svojega dela in uspehe svojih vnukov.

Fanika Korošec

Oraçi so tekmovali

Mladi kmetje iz občin Slovenj Gradec, Radlje ob Dravi ter Dravograd so na radeljskem polju tekmovali na regijskem tekmovanju v oranju. Tekmovanje je pripravila Podeželanska mladina iz Radelj ob Dravi. Prvo mesto je na tekmovanju odnesel domačin Robert Lužnic, drugi je bil Silvo Bukovnik iz Radelj ob Dravi, tretji pa je bil Dušan Plešivčnik iz Libelič. Ekipno je zmagala ekipa iz Radelj ob Dravi in bo odšla na državno tekmovanje oračev v Kočevje.

F.J.

Zmagovalec Robert Lužnic prejema pokal

Planinsko slavlje na Uršlji gori

Več kot 1500 planincev od blizu in daleč se je zbralo lepe sončne nedelje na Uršlji gori, kjer je Planinsko društvo Prevalje praznovalo 75-letnico svojega obstoja. Vse zbrane pa je na prireditvi nagovoril podpredsednik Planinske zveze Slovenije Janko Mirnik, zatem pa je sledil bogat kulturni program.

F.J.

Pri oranju je treba pravilno namestiti plug

TANJA IN MARJAN

Letošnji 32. mednarodni kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni je zaprl vrata. Moto sejma je bil DOBRI SOSEDJE - PRIJATELJI. S tem se potrjuje že dolgoletno dobro sosedsko sodelovanje na področju sejemskega dogajanja. Tudi iz koroških krajev so si sejem mnogi ogledali. Na predzadnji dan sejma je bilo veliko obiskovalcev in so mnogi med potjo domov odšli še na TABOR SLS 94 v Pernico pri Mariboru. Eden takšnih je bil tudi Marjan Hartman iz Vrh pri Slovenj Gradcu. Sam pravi, da rad pleše in mu ples tudi veliko pomeni. Da pa je res tako, pa smo se prepričali tudi sami, ko je za ples zaprosil kar Tatjano, ženo predsednika Slovenske ljudske stranke Marjana Podobnika. Nam ni drugega preostalo, da smo ta veseli plesni par tudi poslikali za spomin.

Foto: F. Jurač

Andrej Šertel je sodeloval pri kmečki povorki tudi letos, vendar nekoliko drugače. Obiskovalcem je prikazal, kako kuha žganje.

Brez mikrofona pa tudi letos ni šlo. Sicer ni kaj dosti govoril o žganjekuhi, ker so to zaupne skrivnosti, za te pa človeka dandanes lahko ovadijo. Povedal pa je, da najbolj debele "črnice" rastejo v Končnikovi denacionalizirani "goši" in, da jih v dobro negovanih gozdovih menda sploh ni.

Dodobra pa smo se nasmejali besedilu, ki ga je Šertel prebral in govori o obnovi cerkve sv. Ožbolta v Črni leta 1935.

Ida Robnik

Zmagovalec Andrej Obretan

39. turistični

Hilda Polajnar, Slavka Trost, Jožica Čepin
in Ivanka Šoper so kuhale odlično polento

Ivo Kljajič je tudi letos pripravil
svojo odlično specialiteto -
mesno rolado

Gozdarji so tekmovali

Ob sklepu letošnjega Turističnega tedna v Črni na Koroškem so tudi letos tekmovali gozdni delavci. Tekmovanja so potekala v disciplinah: ciljanje s sekiro, podiranje na balon, odžaganje kolotov in presekovanje okroglice, kotaljenje hloda in menjava letve, kar je bila posebna disciplina.

Tekmovalo je deset tekmovalcev, med njimi pa je bil najboljši domačin Andrej Obretan, drugi Jakob Kos in tretji Ivan Adamič posameznik. Za njim pa sledijo Slavko Vinšek, Gozdarstvo Črna, Jože Štifter, posameznik ter Branko Brumet, Jurij

Z leve: direktor GO Črna Leopold Mori, dipl. ing. gozd., direktor GG Slovenj Gradec Hubert Dolinšek, dipl. ing. gozd. in dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, med tekmovanjem gozdarjev v Črni

Solar, Ciril Kaker, Ante Blažević vsi Gozdarstvo Nazarje in Milan Štifter posameznik.

Obretan, Jakob Kos in Slavko Vinšek. Druga je bila ekipa Branko Brumet, Jurij Solar in Ciril Kaker iz Gozdnega gospodarstva Nazarje.

Ekipno je zmagalo GG Slovenj Gradec, PE Črna z ekipo: Andrej

F. Jurač

teden u Črni

Presekovanje okroglice je moralo biti natančno opravljeno

Tole sliko smo naredili s tekmovalci gozdarskega tekmovanja v Črni

STRELA ZAŽGALA GOSPODARSKI POSLOPJI

Med silovitim neurjem, ki je divjalo na Koroškem 22. avgusta, je dvakrat udarila strela v gospodarski poslopji in ju uničila.

Najprej je med popoldansko nevihto udarila strela v gospodarsko poslopje na kmetiji Vautovih v Breznici nad Prevaljami, last 68-letne Brigite Ovnič. V času požara je Ovničeva bila sama doma in se je pri reševanju živine težko poškodovala. Dobila je opekline in so jo morali odpeljati v slovenjegraško bolnišnico na zdravljenje. Razen enega goveda in dveh prašičev iz gorečega gospodarskega poslopja niso mogli rešiti 8 glav živine in 8 prašičev. Zaradi visoke temperature, dima in ogljikovega monoksida so se živina in prašiči zadušili. Zgorelo je tudi vse kmetijsko orodje in stroji, med njimi dva traktorja, eden je imel prevoženih šele 48 ur. In tako so na Vautovi kmetiji ostali brez vsega. Po nestrokovni oceni znaša škoda za okoli deset milijonov tolarjev.

Le dobri dve uri zatem pa je strela že drugič zanetila požar. Udarila je v gospodarsko poslopje na Krištanovi kmetiji v Mislinjski Dobravi. Domačim in sosedom je uspelo, da so rešili živino in traktor, ostali stroji, orodje,

letošnji pridelek krme in žito pa je gorelo. Škode je za okoli pet milijonov tolarjev.

Tragično pa je ob požaru še to, da je med reševanjem nenadoma umrl gospodar Kri-

štanove kmetije 69-letni Ivan Tamše, kar je za kmetijo še večji in hud udarec.

F.Jurač

Na Krištanovi kmetiji je nesreča udarila kar dvakrat. Med reševanjem je umrl gospodar Ivan Tamše.

BLAGOSLOVITEV GASILSKE CISTERNE

Gasilci gasilskega društva Dolič so letos kupili gasilsko cisterno, ki jim je bila nujno potrebna. Pri nabavi cisterne so z denarnimi prispevki pomagali tudi krajanji, del sredstev pa je prispevala Občinska gasilska zveza Slovenj Gradec. Ob predaji gasilske cisterne svojemu namenu je slovenjegraški gospod župnik Peter Leskovar na slovesnosti gasilsko cisterno blagoslovil.

F.J.

Blagoslovitev gasilske cisterne v Doliču

Jožica Kolar

Zaljubljena v cvetlice

Jožica Kolar iz Raduš že vse od svojih mladih let vzgaja in ljubi cvetlice. Skozi vse leto ima z njimi veliko dela, posveča pa jim vso skrb, da ji skozi vse leto lepo cvetijo. Jožica se odpoveduje rednim letnim dopustom, da lahko v miru goji svoje cvetlice.

F.J.

Predstavitve ekip pred pričetkom iger

Udeležili smo se kmečkih iger

V soboto, 9. julija 1994 je v vasi Čeče v občini Trbovlje potekalo VIII. srečanje podeželske mladine Slovenije, imenovano tudi Kmečke igre. Organizatorja prireditve sta bila tokrat Društvo podeželske mladine Trbovlje in Hrastnik kot drugouvršeni na lanskih igrah v Zibiki (občina Šmarje pri Jelšah). Lanskoletni organizatorji so namreč lani dosegli 1. mesto in so tako morali organizatorstvo prepustiti drugouvršeni ekipi iz Trbovelj.

Iger se je letos udeležilo 19 ekip, ker pa smeta vsako regijo, razen domače, zastopati samo dve ekipi, smo 4 koroška Društva podeželske mladine združili takole: Slovenj Gradec in Prevalje v ekipo Koroške, Dravograd in Radlje pa v ekipo Dravske doline. Tekmovalce so spremljali tudi navijači, tako da sta na pot krenila dva avtobusa.

Dopoldan smo se ob 10. uri zbrali v vasi Marno, kjer smo žrebali startne številke in se podkrepili s sendviči. Z dodeljenim spremstvom smo se nato peljali preko Trbovelj do vasi Čeče, kjer so se igre tudi odvijale. Kosilo je bilo za ekipe (vsaka je štela 8 članov) organizirano na bližnjih kmetijah, za ostale udeležence pa v gasilskem domu. V tem času smo si lahko ogledali tudi prikaz pokrivanja strehe s slamo in kulinarčno razstavo, ki so jo pripravile kmečke žene.

Igre so se pričele ob 14. uri s krajšimi pozdravnimi govori in predstavitvijo ekip (nekateri so bile tudi v značilnih nošah njihovega kraja). V samem tekmovanju so se pomerile v šestih disciplinah: košnji, grabljanju, sestavljanju voza, izdelavi

Grabljica Petra Detečnik in kosec Niko Šumnik iz ekipe Koroške

pletence, "pajsanju" hloda in glasbenem duu. Pravila iger so bila znana že ob razpisu le-teh, komisije pa so jih pri ocenjevanju korektno upoštevale.

Medtem, ko so se v igranju in petju predstavile glasbene dvojice, so se tričlanske skupine tekmovalcev že pomerile v sestavljanju voza. Važen je bil seveda čas in to, da je vsak del na svojem mestu. Istočasno je potekala tudi izdelava pletenic. Tekmoval je par, tako da je fant zamesil testo, deklica pa je izdelala pletenico poljubne oblike, vse skupaj v času 45 minut. Pri oceni je odigrala vlogo predvsem oblika oz. težavnostna stopnja izdelave. Pri "pajsanju" hloda sta tekmovala po dva člana, ki sta morala 4 m deblo s capini spraviti za njegovo dolžino naprej. Zmagala sta tekmovalca, ki sta to najhitreje opravila. Kot zadnji disciplini sta potekali še košnja in grabljanje. Kosec je moral v čimkrajšem času in čisto pokositi parcelo 4,5 x 15 m, grabljica pa pokoseno travo prav tako v čimkrajšem času, čisto in v dobrem stilu pograbiti in zložiti v plast na koncu parcele.

In končne uvrstitve? Seštevek točk je ekipno prvo mesto ponovno prinesel domačinom, druga je bila ekipa iz Zg. Polskave, tretja pa ekipa iz Laškega. Ker zmagovalci ne morejo biti dvakrat zapored organizatorji tekmovanja, se igre selijo v Zg. Polskavo, k drugouvršeni ekipi, ki pa je že bila organizator iger pred tremi leti.

Kaj pa Korošci? Ekipa Dravske doline je osvojila 9. mesto, ekipa Koroške pa 14. V posameznih disciplinah velja omeniti doseženo 1. mesto v pajsanju hloda tekmovalcev Dravske doline in 2. mesto v izdelavi pletence tekmovalcev Koroške.

Sicer pa, igre so vendarle samo igre. Njihov cilj gotovo ni samo tekmovanje, ampak tudi druženje in spoznavanje mladih cele Slovenije. Za to pa so imeli ta

EKSKURZIJA DRUŠTVA PODEŽELSKJE MLADINE SLOVENJ GRADEC

V začetku meseca julija je bila za Društvo podeželske mladine Slovenj Gradec organizirana ekskurzija v Kočevje. Program je zajemal ogled farme "Mlaka" v Kočevju in rafting na Kolpi. Čeprav je članov društva blizu 40, se je zaradi bližajočih kmečkih iger in drugih obveznosti ekskurzije udeležilo samo 20 fantov in deklet. Tako nas je zjutraj, 2. julija 1994 šofer Milan Merzdovnik "zložil" v svoj malo večji kombi in nas popeljal do Kočevja.

Tam smo se najprej ustavili na farmi "Mlaka", kjer nam je tamkajšnja tehnologinja g. Vardjanova predstavila različne dejavnosti. Kot najmočnejše zastopano dejavnost smo si najprej ogledali hleve proste reje krav (krav, razen bolanih, seveda ni bilo v hlevih, ker so bile na paši). Trenutno redijo 600 krav, od tega se jih je ta teden molzlo 340. V dnevu, ko smo jih obiskali, so namolzli 8.300 l mleka. Do odvoza v mlekarno ga hranijo v 10.000 l hladilni cisterni. Za molžo imajo moderno molzišče "ribja kost" 2 x 10. Krave molzejo po proizvodnih skupinah (razdeljene imajo v 4), te v hlevu tudi različno dokrmiljujejo, nato pa grede krave v ločene čredinke na pašo. Pašniki obsegajo 330 ha površin. Za zimsko krmljenje pripravijo travno in koruzno silažo ter mrvo, ki jo dosušujejo v seniku na sončno energijo. Proizvodni rezultati in dobro zdravstveno stanje krav priča tudi o kvalitetni krmi.

Nato smo si ogledali pitolišče prašičev, ki "domujejo" v preurejenem hlevu za plemenske telice. Poleti namreč, ko so telice ves čas na pašnikih, spijajo v tem hlevu 200 prašičev. Pujske kupujejo na farmi Nemščak, pohvalili pa so se tudi z dobrim zdravstvenim stanjem.

Spotoma na obhodu po farmi smo videli tudi konje (tu imajo namreč tudi jahalno šolo), goske in kokoši.

Ogledali smo si tudi vzrejo polžev na prostem (italijanski način) kjer so bila do sedaj še samo vlaganja brez dobička. Rentabilnost naložbe se bo pokazala šele v naslednjih letih.

Poleg živinorejske proizvodnje pa se na farmi ukvarjajo tudi z vrtnarstvom. Za gostinske obrate in lastne predavalne obrate mesa pridelujejo česen in čebulo, v plastenjaku solato in paradižnik, na kompostnem blizu pa kumare. Kompost pripravljajo sami iz pokošanih ostankov s pašnikov. Letga tudi pakirajo v vreče in ga prodajajo.

Polni vtisov s farme smo se odpravili naprej do gostišča "Jana", kjer sta nas prijazna lastnika postregla z divjačinskim golažem in kruhovimi cmoki. Fizično podkrepjeni smo nadaljevali pot do Broda na Kolpi, kjer je za nas kmetija Kovač iz Osilnice organizirala spust po reki Kolpi z rafti in kanuji. To je bilo za vse udeležence pravo doživetje, veslati po zeleni Kolpi in se tu in tam spustiti skozi brzice. Na dve in pol urnem veslanju smo se vmes ustavili za krajši počitek in kopanje v sicer zelo mrzli vodi. Izkrkali smo se v Starem trgu na Kolpi, od koder smo po krajšem postanku krenili proti Kočevju. V motelu "Jasnica", ki je mimogrede povedano, last kmetije Kovač, smo imeli večerjo, od tam pa smo se odpravili proti domu.

S tem smo nekako zaključili našo ekskurzijo, združili koristno s prijetnim in čeprav maloštevilni, doživeli obilo zabave, tako na raftingu kot na vožnji, saj sta nas z igranjem na kitaro in petjem zabavala Damjan in Marko.

Danica Onuk

Blagoslov nove kapelice pri Treh križih

V nedeljo je škof dr. Franc Kramberger blagoslovil novo kapelico pri Treh križih na Goriškem vrhu pod Košenjakom. Na lepi jasi Poltnikove ravnini, kjer že dolgo stojijo trije križi, se na Ožboltovo nedeljo verni ljudje že skoraj trideset let zbirajo k bogoslužju, ki je nadomeščalo drugo farno žegnanje ojstriške fare, pod katero ta zaselek tik ob avstrijski meji spada. Prelep je razgled s tega kraja.

Ljudsko izročilo pravi, naj bi na mestu, kjer zdaj stoji kapelica, nekoč sezidali cerkev sv. Trojici, pa je lastnici te ravnice bilo žal trave, ki bi jo ljudje ob shodih pohodili. Sv. Trojica se je užaljena umaknila na skalnato pečino nad Labod v Avstriji, kamor zadi poromajo na trojiško nedeljo tudi ojstriški farani in ljudje iz drugih krajev Slovenije. Morda je kdo v spomin na ta dogodek postavil tri križe. V ljudeh je vedno tlela želja, da bi saj delno uresničili ta sen ter postavili na ta kraj vsaj majhno kapelico, in to jim je tudi uspelo s pomočjo božje volje ter radodarnih in marljivih ljudi.

Gradnjo tega svetišča so pod vodstvom dravograjskega g. dekana Franca Hozjana podprli v večini krajanje Goriškega vrha, vikendaši ter drugi z delom, sredstvi ter darovi. Po sv. maši, ki so jo veličastno popestrili ojstriški pevci in godba na pihala, so gospodinje tega kraja številnim romarjem, ki jih tudi grozeča nevihta ni mogla odvrniti od udeležbe, postregle z raznovrstnim pecivom in drugimi dobrotami. Tako se je prijateljsko kramljanje zavleklo do večera. Novozgrajeno svetišče bo dajalo poseben čar temu kraju in bo v ponos bodočim rodovom.

Obsežna ojstriška fara je pred zadnjo vojno štela prek 750 prebivalcev, posebno mladih. Veliko se jih je odselilo v dolino in tudi naraščaja ni, ker si kmečki fantje ne morejo dobiti življenjskih sopotnic in s tem so številne kmetije obsojene na gotov propad. Kdo ve ali bo še prišel čas, ko bo ljudi zamikalo, da se bodo začeli vračati nazaj v planinski raj.

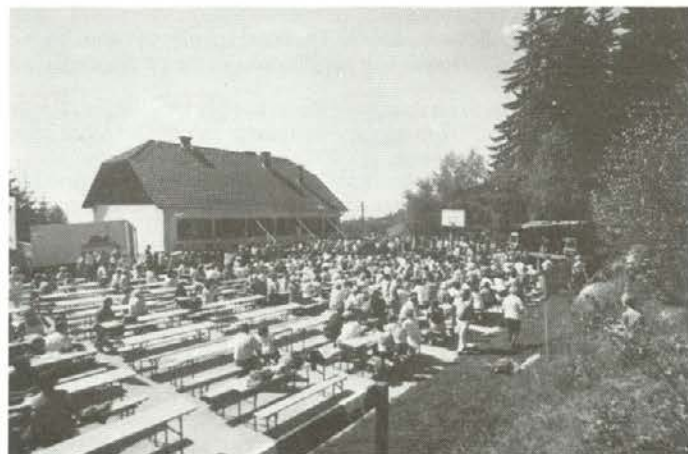
Ludvik Mori

Kapelica pri treh križih - Foto: Ludvik Mori

Tudi v Vitanju, odkoder je naš posnetek, so Holcarijo 94 lepo izvedli in z njo pokazali življenje pod Pohorjem - Foto: F. Jurač

Dravograjski planinci so na Košenjaku dobili lep planinski dom - Foto: F. Jurač

Ženitovanjski običaji

4. nadaljevanje

Ko sta šla ženina in nevesta k poroki, nista smela iti skupaj v paru, ampak s svojima pričama. Po poroki sta šele smela iti po vasi kot par. Muzikantje so bili iznajdljivi. Od svatov so želeli dobiti še kak dodaten goldinar, zato so ob vходу v hišo, kjer se je odvijala gostija, na pragu vsakemu svatu očistili čevlje. Najbolj hiter in najbolj spreten muzikant je na vso moč stekel v sobo in zasedel svatovsko mizo - na en vogal se je vsedel on, na drugega pa je dal klobuk. In starešina sta morala svatovsko mizo odkupiti, da so se potem svatje lahko posedli k njej.

Primer pogovora:

Starešina: "Tak, zdaj pa 'mamo orgle petrovške. (Išče denarnico) Kje si se ti pjepič žlehnobe učil, da si nas svate štak grdo zabil?"

Muzikant: "En meh 'mate zlata, en žakl petic, moja možnja je prazna, odkupte me stric."

Starešina: "Tu tečež je tvoje plačilo!" (Mu vsuje denar) "Zdaj pa zašpilajte, da se bo pokadilo!"

Svatje vriskajo in plešejo, nato jih camar posede za mizo. Ženin in nevesta sedita pod napisom BOG ŽIVI ŽENINA IN NEVESTO. Ob njima sta starešina kot prič, nato materi ta š'roki, starša, ožji sorodniki, gospod župnik, mežnar, učitelj in ostali svatje. Najprej postrežejo z govejo juho, ki jo morajo muzikantje pihati, da se ohladi. Nato servirajo goveje meso, pražen krompir, kuhan hren in razne solate. Ko je prva lakota potešena, sledi govor starešine, ki za pozornost navadno potolče po kozarcu ali steklenici.

Primeri govorov:

Na zdravje ženina in neveste!

Bodita vedno lepega zadržanja eden proti drugemu. Vajino življenje mora biti čisto, kakor voda najčistejšega studenca. Imejta vedno čisto vest in pa ljubezen med seboj. Tedaj bosta lahko spala, enkrat pa srečno gor vstala. Živijo! (Muzikantje igrajo tuš - Kol' kor kapljic, tol' ko let...)

Na zdravje nevestini materi in očetu!

(Nadaljevanje z 12. strani)

V svojem srcu imata lep gart'leček z zlatom in srebrom obgrajen. Notri sta imela rožico lepe nedolžnosti in pridnosti. Lepo sta jo zalivala in zraven pesmice prepevala. Pa ta vajina rožica se je utrpati dala in se je v sveti zakon podala, v čisti nedolžnosti do tega srečnega dne, ki smo ga danes dočakali mi. (Muzikantje igrajo tuš)

Na zdravje ženinovi materi in očetu!

Imela sta lep šopek cvetic. Med njimi je bil lep "najglč rudeč". Vidva sta ga dobro zalivala in lepo gor zredila. Ta "najglč" prav lepo diši, ko pa rožico zraven dobi, pa še lepše diši. Živijo! (Muzikantje igrajo tuš).

Na zdravje vsem svatom

in tistega, ki nam vse da, ki na žegnani skali cartano rožico v rokah drži in nas s to vinsko kapljico razveseli. Živijo! (Muzikantje igrajo tuš).

Nato se pleše ples ŠTAJRIŠ - vodi ga camar, ki poje zdravičke:

1. V imenu Boga očeta
je ohcet začeta,
v imenu sina Boga
in pa svet'ga Duha.
2. Jaz pa mater ta š'roko
koj čudno rad 'mam,
zato jih na prvo
zdaj plesat peljam.
3. Svatovna vi,
ste enih dobrih ljudi,
ste pa svate obcirali
s pušeljci.
4. So pa pušeljci vaši,
bojo angelci naši,
bojo troštali nas,
da nam ne bo dolg čas.
5. Gor v svetemu raju
vas čaka lep dar,
ste nevesto peljali
pred žegnan oltar.
6. Le povejte mi vi,
kje nevesta sedi,
le pripeljte mi jo,
da bom plesat šel z njo.
7. Ženin je furov
s Celovca v Trst,
je nevesti priufrov
eno rinčko na prst.
8. Je rinčka vsa zlata,
ima črkice tri,
je od tvoj'ga ženina
špandirana ti.
9. Ta prva je A,
ko te v zakon pelja
saj zakonski stan
je najbolj spoštovan.
10. Ta druga je U,
da boš služ'la Bogu,
te bo peljal Bog sin
iz teh solznih dolin.
11. Ta tretja je I,
ko te smrt pokosi.
Bosta dob'la svoj lon,
kakor vajin krstni patron.
12. Ženin je žalosten,
se že jezno drži,
ko neveste tja k njemu
tak dolgo nič ni.
13. Preljubi moj ženin
objemi jo zdaj,
če glih včasih bo sitna,
ne zameri ji kaj.
14. Zdaj bom pa jaz nehal,
če glih še ni konec.
Godce pa prosim
za polke en konc.

Ovisno je od razpoloženja svatov, če se pojejo vse zdravičke, če ne, se jih poje le nekaj.

Anica Meh
(se nadaljuje)

IVANU PREGLAVU - Stoglijevemu očetu v spomin

Tako nas je pretresla žalostna vest, da je Gospod poklical k sebi Ivana Preglava, Stoglijevga očeta iz Boštjana.

Rodil se je 15. maja 1913. leta na Boštjanu pri Stogljju.

Kot najmlajši, peti otrok, se je že v rani mladosti naučil odpovedovanja in trdega dela. Leta 1944 sta s se poročila z ženo Maliko. Družina je rasla, v zakonu se jima je rodilo pet otrok, ki sta jih skrbno vzgojila v pridne in poštene ljudi. Vso Stoglijevno kmetijo sta obnovila, dogradila poslopja in opremila z mehanizacijo.

Kljub trdemu delu skozi vse življenje, ki ga je kovalo in oblikovalo, pa je imel izjemen čut

za kulturo, posebej še je rad prisluhnil lepi pesmi, pa tudi sam zapel.

Kako so mu zažarele oči, ko se je pogovarjal o samostojni Sloveniji. Kot trdnemu, zavednemu Slovincu mu je zelo veliko pomenilo doživeti tudi resnično svobodo.

V zadnjih letih življenja, ko mu je opešalo zdravje, pa sta z ženo Maliko našla topel dom in skrbno postrežbo pri hčerki Ivanki v Dravogradu, kjer so ju obiskovali otroci.

Iz toplega doma in ljubečega objema je odšel na zadnjo pot - na njivo počitka, mamor so ga pospremili v velikem številu sorodniki, prijatelji in znanci.

Vančy

LEOPOLD ŠTUMPF 1920 - 1994

Pozneje pred 17 leti se je poročil in dobil pridno ženo Moniko. Začel je pridno gospodariti, saj je vedel, da kar si ustvari bo njuno. Rad je imel živali. V hlevu je morala biti krava in prašički, čeprav so mu drugi to odsvetovali. Vedeli smo, da je bolan in da le s težavo dela.

Imel je zelo rad svojega konjčka - MOPEL, na katerega se je vsedel in odpeljal. Tudi tisti petek je še peljal po opravkih v Slovenj Gradec. Nič ne slutiti, da je bila to njegova zadnja vožnja. Domov se je srečno pripeljal, a nato je moral leči.

V nedeľjo so poklicali brata Silvestra, da ga popelje k zdravniku, a kaj ko je bilo že prepozno, pred bolnico je vzel slovo od tega sveta. Žena Monika ni mogla spejete tako krute nesnice. Žal, je bilo tako.

Žalostno so zapeli podgorski zvonovi in naznanili to kruto nesnico, da smrt ne izbira, le pobira, kar rodil je beli dan.

Na podgorskem pokopališču smo se od njega poslovili dne, 5. 7. 1994. Žalostno je zašumelo v krošnjah dreves kot zadnji pozdrav njemu, ki je tako ljubil naravo.

Zapisała
Štefka Melanšek

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

IVAN TAMŠE
Krištanov oče
iz Mislinjske dobrove

Vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter nam ob težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, se najlepše zahvaljujemo. Hvala tudi za vso pomoč sosedom. Iskrena hvala govorniku Tinetu Šmonu za besede slovesa, šmarškim pevcem in g. župniku Francu Rateju za pogrebni obred.

Žalujoči: žena Marija, hčerki Jožica ter Darinka z družino, brata Anton in Slavko ter sestri Fanika in Nada

Mirno in tiho si zaspala,
med nami velika bolečina
je ostala

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

VIDE REPOLUSK
iz Gornjega Doliča

se vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti ter darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše, najlepše zahvaljujemo. Prav lepa hvala vsem zdravnikom in strežnemu osebju bolnišnice v Topolšnici za zdravljenje in nego, govorniku za poslovljene besede slovesa, šentflorijanskim pevcem za zapete žalostinke in g. župniku Francu Gornjaku za pogrebni obred. Hvala tudi pogrebni dejavnosti Andreja Završnika iz Sentilja.

Žalujoči: otroci Drago, Bojan in Urška z družinami

Čeprav že v grobu spiš,
med nami še živiš.

V SPOMIN

Tretjega oktobra bo minilo leto dni žalosti, odkar nas je zapustila naša draga mama, babica, sestra in teta

PAVLA DEŽMAN
iz Srednjega Doliča

Hudo je, ko te ni več in čutimo veliko praznino. Hvala vsem, ki obiskujete njen grob in nanj polagate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoči: sin Drago z družino, brata Anton in Pavlek, sestri Fanika in Mimika z družinami ter ostali sorodniki.

OPRAVIČILO

Sorodnikom, znanec in prijatelj družin Oderlap, Pleunik in Sušec se opravičujemo za neljubo napako zamenjave fotografij pokojnih, objavljenih v Viharniku št. 8/94 na strani 13. Ponovno objavljamo nekrologe.

Uredništvo VIHARNIKA

MARIJA PLEUNIK

1923-1994

MIHA SUŠEC

1921-1994

Teško je izbirati besede, ki bi odme-rile vrednost človekovega življenja prav v trenutku, ko pride vse tako nepričakovano in mnogo prezgodaj. Mnogo prezgodaj je umrla Marija Pleunik, Peganova mama iz Brd. Le mesec in pol za tem, ko smo se od Peganove mame poslovili na šmarškem pokopališču, pa je umrl njen brat Miha Sušec, Plevnikov oče, ki je nasledil Plevnikovo domačijo na kateri se je rodila 15. aprila 1923. leta Marija Pleunik, pokojni brat Miha pa se je rodil 12. julija 1921. leta.

Smrt je vedno huda in boleča, ko zamahne med nas in iz naše sredine iztrga tisto česar si imel vedno najrajši. In tako se je ob izgubi Peganove mame in Plevnikovega očeta v njunih najdražjih naselila žalost in bolečina, ki je ni moč tako hitro pozabiti.

Tako Peganova mama Marija in Plevnikov oče Miha sta že v rani mladosti občutila vse težobe takratnega življenja, zato ju je njuna težka življenska pot spremljala vso življenje. Hitro jima je pričela pešati življenska moč in vedrina, bolezen pa je opravila svoje.

Leta 1947. se je Marija priženila na Peganovo kmetijo, kjer sta si z možem Antonom lepo uredila zakonsko ognjišče, v katerem se jima je rodilo sedem otrok. Pokojni brat Miha, ki je bil eta 1942. mobiliziran v Nemško vojsko pozneje pa ujet v Italiji se je šele leta 1945 vrnil med domače. Čez štiri leta je potem od očeta in matere prevzel Plevnikovo kmetijo in leta 1950 pa se je poročil s Čečovski Fani, kjer se jima je v družini rodilo pet otrok.

Mnogo prezgodaj in vse prehitro se je iztekla življenska pot Peganovi mami in Plevnikovega očetu. Pogrešali ju bodo njuni najdražji pa tudi sosedje in drugi katerim sta vedno ob striski rada pomagala.

Vsi, ki smo poznali Peganovo mamo in Plevnikovega očeta ju bomo ohranili v lepem in trajnem spominu, zato naj jima bo lahka domača zemlja, katero sta oba neizmerno cenila in ljubila. Vsem žalujočim pa naše globoko sožalje.

F. Jurač

PAVLA CEROVŠEK

Komaj tri tedne je bila stara, ko so jo prinesli na Mlinarjevo kmetijo v Hudo luknjo, na kateri so jo vzeli za svojo. Vse do leta 1946 je bila na Mlinarjevi kmetiji, to leto pa se je poročila z Andrejem Katičem in odšla v Dobovo. Zaradi velikega domotožja in velike želje po vrnitvi v domači kraj se je leta 1969 zopet vrnila nazaj v dolž in se drugič poročila s Francem Cerovšekom. Še to leto sta si kupila zemljišče in si s skromnimi prihranki zgradila hišo.

Pavla je bila pridna in delovna. Rada je hodila pomagat vsakomur, ki je bil potreben pomoči. Tako kot smo poznali Pavlo Cerovšek, jo bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

F.J.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža

LEOPOLDA ŠTUMFLA

se lepo zahvalim vsem, ki ste ga v tako lepem številu pospremlili na zadnjo pot, mu darovali vence, cvetje in sveče ter darovali za sv. maše. Hvala vsem, ki ste mi stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Zahvaljujem se gospodoma župnikoma za opravljen pogreb, gospe Anici Meh za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevčemu za zapete žalostinke in vsem še enkrat lepa hvala.

Žaluoja žena Monika in sestra Brigita ter brat Silvester z družino.

DOMINIK PUNGARTNIK
iz Razborca

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obstojite pred njegovim grobom.

Žaluoja: vsi njegovi

*Kaj čakate me gozdovi, preljubi?
Kako rad bi prišel, oh, rad.
Ne čakajte me, nič več me ne bo.
Še pomnite, kdaj sem prišel po slovo.*

V SPOMIN

27. septembra mineva pet let krute žalosti, kar nas je poln življenja in novih načrtov zapustil naš dragi

JANKO KRENKER
Čerjakov Janč iz Završ nad Mislinjo

Vedno in povsod je z nama tvoja podoba. Hvala vsem, ki ga ohranjate v spominu in s prižgano svečko in cvetjem krasite njegov prerani grob.

Žaluoja starša

*Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
srce tvoje več ne blje,
bolečin več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.*

ODERLAPOVI MAMI V SLOVO

Plemenito in ljubeče srce Oderlapove mame, babice, prababice iz Zerjava 44 ne bje več. Dne 10. junija 94 smo se v navzočnosti velike množice svojcev, sorodnikov, sosedov, prijateljev in znancev, zadnjič poslovili od Oderlap Marije, rojene Brusnjak na Črnjanskem pokopališču.

Že več let je bolehal za boleznijo srca. Kljub neomajni volji do življenja in dela, s polnim optimizmom je skušala obvladati svojo bolezen in jo je prikrivala le zase. Še v torek 7. junija je delala na svoji nji, da bi opravila potrebna dela na zemlji, ki ji je dajala kruh in radost življenja in je ni nikoli razočarala. Kakor da bi slutila, da se ji življenje izteka in bi hotela še vse postoriti, da ne bi ostalo delo neopravljeno. Utrujena se je vrnila na svoj dom, tam legla in čez nekaj ur za vedno zaspala. Njeno bolno, utrujeno srce je oddalo zadnji utrip življenja - matere.

Mariji je stekla zibelka 5. julija leta 1924 v Zavodnji na sončni strani Smre-kovca na Ovirkovi kmečki domačiji. Materi Alojziji - Brusnik ko so se rodili trije otroci. Kot mati samohranilka svojih otrok zaradi pomankanja materialnih dobrin ni mogla sama vzgajati. Še zelo mlada je tudi Micka morala iti služiti po kmetijah. Najprej v rojstni kraj Zavodnje, leta 48 pa je prišla na Koroško in je služila pri Močilniku v Jazbini.

Za skupno življenje ji je ponudil roko gozdni delavec Kristi Oderlap iz Jazbine. Leta 1950 sta sklenila zakonsko zvezo in si ustvarila svoje ognjišče pri Krivecu v Jazbini, kjer sta tudi v prvo doživela družinsko srečo s sinom Kristjem. Kot mnoge druge, se je tudi ta mlada gozdarska družina večkrat preselila in si skušala najti bolj primeren dom za doraščajočo družino. Tako so se preselili k Lauterju v kaško, kot podnajemniki pri lastniku Konšaku pri

Potočniku, leta 1957 pa se je družina preselila k Mrdavsu v takratno Mrdavsovo žago.

Mnogoštevilna je bila ta gozdarska Oderlapova družina. Marija je darovala 10 mladih življenj - šest sinov in štiri hčere. Vsi otroci z družinami so jo spremljali na njeni zadnji poti, razen ene, ki je za vedno zatisljena oči še kot otrok, stara komaj nekaj dni.

Stanovanje, če lahko sploh tako imenujemo staro Mrdavsovo žago, je postalo premajhno za številno 11 člansko družino. Zato so se združeno odločili, da si sami zgradijo svojo lastno hišo. Mnogo je bilo potrebnega odrekanja in vloženega skupnega dela, da so se lahko uresničile tako težke pričakovane želje - imeti svoj dom. Možev zaslužek je zadoščal komaj za najnujnejše potrebe družine, sama pa je gospodinjila mladi družini.

Sreča življenja jima ni bila naklonjena. 3. marca leta 1981 je mož Kristi izgubil življenje pod snežnim bremenom s strehe lastne hiše. Kot vedno pokončna žena in mati, je sama prevzela bremena del domačije in združevala družino. Saj veliko ji je pomenila družina, zelo je cenila svoje otroke, njih 11 vnukov in pravnukinjo. S svojo materinsko ljubeznijo jim je znala prislusniti vedno ob pravem času. Morda je to znamenje, ki želi biti hkrati sporočilo, da bi se resnično ljubili med seboj, da je življenje vendarle vredno toliko, kolikor ljubezni smo vtakli vanj in da mora biti ljubezna bistvena vsebina našega življenja.

Hvala vsem za darovano cvetje, sveče, izrečena sožalja in kakršnokoli pomoč.

Vsi njeni!

Zapisal Alojz Kremzer

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata

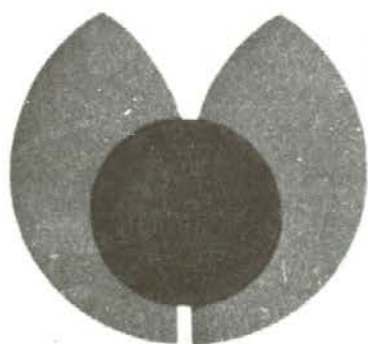
IVANA PREGLAVA

iz Boštjana 6 pri Dravogradu

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga spremljali k večnemu počitku, mu darovali vence in cvetje, sveče in za vse te maše.

Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in čustvovali z nami v trenutkih neizmerne bolečine. Iskrena hvala g. dekanu Francu Hozjanu in g. župniku Francu Kranerju za lepo opravljen pogrebni obred ter govorniku Bertiju Pečniku za izrečene besede slovesa. Hvala g. dr. Jožetu Lebiču za skrbno in dolgotrajno zdravljenje. Hvala cerkvenemu pevskemu zboru iz Dravograda in pevčemu STANKA REKA iz Črneč za zapete žalostinke.

Žaluoja: vsi njegovi

K Z H K S

KOROŠKA ZADRUŽNA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA p.o.

SLOVENJ GRADEC, CELJSKA CESTA 7
TELEFON: 0602/42-341, 42-344, 43-193
TELEFAX: 0602/43-301

TOLAR na TOLAR ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

OBRESTNE MERE V MESECU SEPTEMBRU 1994

<i>Vloge</i>	<i>Mesečno</i>	<i>Letno</i>
Vloge na vpogled, tekoči in žiro računi	0,68 %	88,33 %
Vloge, vezane 1 mesec (31 dni)	1,56 %	19,95 %
Vloge, vezane 3 mesece (91 dni)	1,72 %	22,23 %
Vloge, vezane 6 mesecev (181 dni)	1,88 %	24,52 %
Vloge, vloge vezane 12 mesecev (366 dni)	2,04 %	26,80 %
Vloge, vezane 24 mesecev	2,12 %	27,95 %
Vloge, vezane 36 mesecev	2,27 %	30,23 %
Kratkoročni krediti kmetom, dov. limit TR	2,72 %	37,08 %
Nedovoljeni limit TR	3,42 %	48,51 %

Od 1. junija 1992 dalje je, ne glede na število dni v mesecu, enomesečna vezava 31 dni, torej jo je mogoče dvigniti 32. dan.

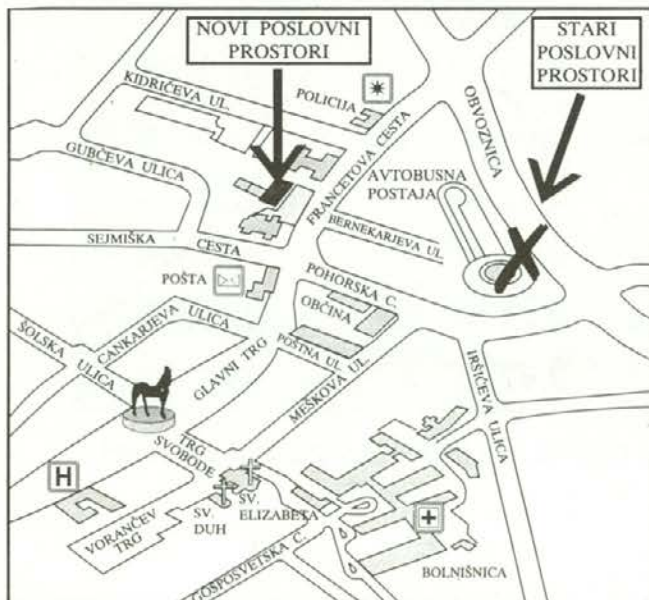
ZAVAROVALNICA - MARIBOR, d.d.

PODRUŽNICA ZAVAROVALNICE MARIBOR ZA KOROŠKO
 ZA VAS OD 8. SEPTEMBRA V NOVIH PROSTORIH V POSLOVNI ZGRADBI
 NA FRANCETOVI CESTI 7 V SLOVENJ GRADCU!

CENJENI ZAVAROVANCI!

ZAVAROVALNICA MARIBOR, d.d., je zavarovalna hiša z dolgoletno uspešno in zaupanja vredno zavarovalniško tradicijo. Poslovni uspeh in število zavarovancev kažeta, da smo kos svoji

vlogi, saj imamo bogate profesionalne izkušnje z najrazličnejšimi oblikami zavarovanj.

Stisk roke, ki vam jo ponujamo, je čvrst in zanesljiv.

Radi bi vas namreč obvestili, da se je naša podružnica, ki je poslovala na Pohorski cesti 15, preselila v nove poslovne prostore, kjer se boste tudi vi gotovo dobro počutili.

Prijazno vas bomo sprejeli v novi poslovni zgradbi na Francetovi cesti 7 v Slovenj Gradcu vsak delovni dan od 7.30 do 14.30 ter ob sredah do 17. ure.

Naši strokovnjaki, ki vam bodo radi svetovali in pomagali, pa so dosegljivi tudi po telefonu:

0602/ 41-591, 41- 813, 41- 882, 41- 881

43-968 (dodatna nova tel. številka)

in faxu: 0602/ 41- 814.

Še naprej si bomo prizadevali, da bi z našo kvalitetno in široko ponudbo vseh vrst zavarovanj ter s svojim strokovnim delom in prijateljskim odnosom zadovoljili vaše želje in potrebe ter upravičili vaše zaupanje. V času do 30. septembra pa vam bomo pri sklenitvi novega nezgodnega, premoženjskega ali avtomobilskega kasko zavarovanja podarili še posebni dodatni popust.

Pozdravljeni in dobrodošli!

Zavarovalnica z najdaljšo tradicijo in največjim številom zavarovancev na Koroškem.

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI